

noaia

**Azoka solidarioa, Ikastola
Eguneko ekintzen artean**

**Usurbil 1936 elkarteak
auzolanerako deia egin du**

**Kulturgileen bilgunea aurkezteko
azoka igandean**

BAZKIDEEN TXOKOA

noaua! euskararen aterpe

ERRIGORAKO PRODUKTUEN
Bi saski
zozketatuko ditugu
NOAUA!ko bazkideen artean

Bazkide egiten bazara, zozketa hauetan parte hartzeko aukera 943 360 321 / elkartea@noaua.eus

FINKA ADMINISTRATZAILEA

AHOLKULARITZA ZERBITZUA

INMOBILIARIA

ASEGURUAK

943 573 693

Eusko Gudari 35, ORIO

noaua

jarraitu gure sare sozialak

www.noaua.eus

Albisteak iruditan

Bisita historikoa Sutegin, ikusmina eragin zuen Sarrionandiak

Ikusmin handia eragin zuen Joseba Sarrionandiaren bisitak maiatzaren 25ean Sutegin. Udal liburutegiak bideratu zuen solasaldian, bere sortze lan bilduma oparoaren eta ibilbidearen errepasoa egin zuten. “Idazten hasi nintzen euskaraz debekatua zegoelako”, hasi zen kontatzen Sarrionandia.

Txikitan galdutako euskara berreskuratu nahi zuen. Alfabetatu eta sortzaileen mugimenduan murgildu zen. Bidelagun izan zuen, literatur irakurzaile amorratua zela. Garai hartako testuinguru zaila oroitu zuen Sutegin. “Euskal literatura une hartan ez zen existitzen”, zioen Sarrionandiak.

Idazle belaunaldi honek euskal literaturari eta Euskal Herriari eginiko ekarpena honela laburbildu zuen. “Lengoaia literario oinarritzko bat proposatzea” eta garatzea 70. eta batez ere 80. ha-

Joseba Sarrionandia Sutegi udal liburutegiko langile Bakartxo Iguaranekin solasean.

markadan, euskara batuaren oinarriak ezarritakoan. Hor “sortu zen hizkuntza literario komun bat. Batez ere Bernar-

do Atxagari zor diogu arrakasta handiena”, zioen Sarrionandiak Sutegiko solasaldian.

Laburrean

Intzidentzia beherantz

Azken asteotako goranzko bidea hautsi da. 536,93tik 455,58ra murriztu da koronabirusaren intzidentzia Usurbilen. 12 covid19 kasu berri hauteman zituen Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak iragan astean. 51 gutxienez, maiatza hasieratik.

Oilasko biltzaile txikiak

Bueltan datozen Kalezarko San Juanen baitan ospatuko den oilasko biltzaile txikiaren bazkaria ospatuko dute ekainaren 25ean. Garai batean bezala, otordurako txartelak Kaffa kafetegian izango dira salgai datozen bi asteotan, ekainaren 6tik 21era.

KzGuneko ikastaroak

-Ekainak 23-24, 9:00-11:00 “WhatsApp. Bat-bateko mezularitza zure Smartphonean”.

-Ekainak 27-28, 9:00-11:00 “Instagram. Partekatu zure argazki eta bideo oneak”.

Informazio gehiago: kzgunea.eus

noa

Kultur Elkartea
Bordaberri, 3 - Eguzkitzaldea. 20.170 Usurbil
943 360 321 /// elkartea@noaueus /// www.noaueus
Jendaurrako ordutegia: 10:00 - 14:00 / 16:00 - 19:00 astegunetan

Elkarteko lehendakaria:
Idoia Torregarai.
Aldizkariako koordinatzailea:
Imanol Ubeka.
Idazkaria: Alaitz Aizpurua.
Diseinua: Erroitz S. L.

Erredakzio kontseilua:
Imanol Ubeka, Aritz Lasarte.
Publizitatea: Beatriz Alda,
publizitatea@noaueus

Banaketa: Iñaki Irazusta,
Iban Maritxalar.
Tirada: 2.930 ale.
Lege-Gordailua: SS-668-96
ISSN: 1136-6818.

Inprimategia: Antza. Zirkuitu
Ibilbidea, 2. 20160 Lasarte-Oria.
Harremanetarako:
erredakzioa@noaueus

Gipuzkoako Foru Aldundia

Alazne Arruti

Komunitateaz

Maiz mundu hau, zoro eta handiegia dela dirudi, pertsona bakar moduan bertan bizitzeko. Duela urte ez asko, nire baitan bizitzeko gai nintzela uste nuen, zalantza izpirik gabe. Baina gaur gaurkoz, beste 4 pertsona eta txakur batekin bizi izan ostean, kosta egiten zait lehengo pentsamendu horri osteratzea.

Munduak handiegia dirudiela diot, askotan, aurrean jartzen dizkigun erronkak gaindiezinak diruditelako. Hauskorregi edo nîmiñoak senti gaitzkeelako, gaurdaino osatu dugun gizarte honek elikatzen jarraitu dituen gatazken aurrean. Olatu garaiegia dirudite gaitzkeelako izateko. Baina azken urteetan zerbait ikasi badut, ikuspuntua aldatzen izan da. Ingurura begiratu eta ingurune honen parte sentitzeko behar dudana hori identifikatzen. Izan ere, norberak indibidualki sentitzen dituen gorabehera eta gatazka asko, modu ezberdinean bizi daitezke. Eta aukeretako bat da, kolektibotasun eta elkartasunean oinarritu eta partekatzea. Izan ere, pandemiaren geroztik, biziberritu eta akaso indarberritu ere egin dela esan daiteke, indibidualismoa muturreraino eramateko jarrera edota tendentzia. Bakoitzak bere ipurdia, ondasunak eta osasuna salba ditzala eta ondo ba-

“Aitortu beharra dut, geroztik eta konbentzimendu handiagoz, etorkizuna, kolektiboki eraiki beste aukerarik ez dagoela pentsatzen hasia naizela”.

ALAZNE ARRUTI

“Beraz, eraiki ditzagun gure neurriren egindako espazioak. Baliatu ditzagun gure baliabideak. Eta izan gaitzen burujabe, elkarrekin”

doa, agian hasiko da inguruari begira. Familia, eta lagunak zaindu, eta akaso bizilagunei arreta jarri eta laguntzeko borondateak iraun lezake. Baina formula honek, ez ditu aldagai nahiko izaten egoera zailenen nolakotasunari aurre egiteko. Eta laster egin dezake gainez, etengabe erabiliz gero.

Aitortu beharra dut, geroztik eta konbentzimendu handiagoz, etorkizuna, kolektiboki eraiki beste aukerarik ez dagoela pentsatzen hasia naizela. Komunitatea egin behar dela esan izan digute noizbait.

Baina askotan, erakunde eta kargu ezberdinen ahotik jaso izan dugu mezua, itxuraldatuta eta euren lana edo betebeharrak arindu eta gainkarga eta erantzukizun oro gudan deskargatzeko asmotan. Goitik ezarri nahi izan diguten premisa izan da. Eta badakigu horrek zein efektu sortu ohi duen gehienetan. Baina hemen, Euskal Herrian beste hainbat txokotan legez, nahiz eta lausotutako gaia izan, komunitatea geure modura egiten saiatu gara. Eta zenbait kasutan, mantendu den jarrera izan da. Komunitatea egitea baita, auzolana. Komunitatea egitea baitira zaintza eredu partekatutak irudikatu eta eraikitzen hastea. Gure ondarea mantendu eta berreskuratzeko ekimenak garatzea. Komunitatea egitea baita, jaiak guztiontzat parekidea eta errespetuzkoa izateko tresnak garatzen ja-

rraitzea. Komunitatea bera baita, injustizien aurreko elkartasuna kolektiboa.

Hala eta gutiz ere, ez genuke ahaztu behar elikatzen jarraitu ezean, behar duen aitortza edo garrantzia galtzeko arriskua izan ohi duela. Eta beraz, desegin daitekeen hori ere, badela komunitatea. Izan ere, gizarte mailan, zaurgarri egiten gaituzten egoerei aurre egin behar izaten diegu. Egun bizitzeko ezinbestekoak ditugun balio gehienak kapitalaren menpeko bilakatu baitira. Eta arrakala hauek sakontzen ez uzteko, komunitatea egiteko eta saretzeko modu berri eta iraunkorrak garatu beharrean gaude.

Horren adibide dira, besteak beste, gizartearen oinarritzko jarduerak eredu birmoldaketarako nahien fruituak. Bertatik eta bertarako sortutako eragile eta talde ezberdinak, egungo zaintza eta etxebizitza ereduak, elikadura, hezkuntza, osasuna, aisia, kultura, teknologia berriak, telekomunikazioa, energiaren alorra... zalantzan jarri eta horri tiraka, gure inguruan zabaltzen ari diren proiektu biziak.

Beraz, eraiki ditzagun gure neurriren egindako espazioak. Baliatu ditzagun gure baliabideak. Eta izan gaitzen burujabe, elkarrekin.

Alazne Arruti Bengoetxea

Ainhoa Azpiroz Eizmendi

Ugaitz Agirre Zapiain

Luis Aranalde

Komikia

LGTBIQ+ fobiaren aurka

Maiatzaren 17an oroitu eta aldarrikatzen den LGTBIQ+ fobiaren Aurkako Egunaren harira, hiru udal taldeek (EHBildu, PSE, EAJ) adosturiko mozioa aurkeztu eta onartu zuten, maiatzaren 26ko udalbatzarrean. Hainbat neurri hartzea eskatzen zaio Udalari. Batetik, “berdintasunerako eskubidearen eta sexu- eta genero-identitateagatik zein sexu-orientazioagatik diskriminaziorik ezaren alde lanean jarraitzeko”.

Baita “LGTBI-fobiaren biktimei arreta emateko hurbileko zerbitzuak areagotzeko eta abian jartzeko”. Tartean, Usurbilgo ikastetxeekin elkarlanerako “aukerak ikusi eta ahal den neurrian martxan” jarri ahal izatea.

Lankidetzaren sarea hedatzea

Horrez gain, “kolektiboko erakundeekin lankidetzaren sareak bultzatzeko edota ezartzeko,

Aho batez onartu zuten, LGTBIQ+ fobiaren aurkako mozioa.

UDAL MOZIOA

“Sexu-adierazpen guztientzat herri bizigarria sortu behar dugu”

horiek baitira, askotan, biktimei arreta emateko abangoardia”. Prestakuntza eta sentsibilizazio arloko kanpainak ere sustatzea, tartean, Udaltzaingoa pres-

takuntza bultzatzea “LGTBI-fobiaren biktimei prebentzioaren eta arretaren arloan”. Mozioak nabarmentzen duenez, “herriar guztion zeregina da ahaleginak batzea gizarte berdinzale, inklusibo eta anitza lortzeko” eta bide horretan, “genero-identitate, sexu-orientazio eta sexu-adierazpen guztientzat herri bizigarria sortu behar dugu”.

Hitzaldi-tailerra ekainaren 22an

Maiatzaren 17ko LGTBIQ+ fobiaren aurkako nazioarteko egunaren ondotik, harrotasunarena izango da hurrengo ekainaren 28a. Egun horri begira, iragan asteko udalbatzarreko aipatu mozioaren onarpenean, Usurbilgo Udalak ekainaren 22rako 17:30-19:30 artean Potxoenean antolatu duen “Sexu aniztasuna herrietan: eta Usurbilen zer?” hitzaldi-tailerrean parte hartzeko gonbita luzatu zuen gobernu taldeak. “Zerk egiten

du LGTBIQ+ pertsonok herriak uzteko hautua hartzea? Zergatik “ihes” egiten dugu hiritara? Zergatik da hain garrantzitsua geure komunitateak herrian bertan sortzea?” hizpideon bueltako hitzordua izango da, Hiruki Larroxa herri proiektu integralak garatzen ari diren den kooperatibako kide Egoitz Albenizek eskainiko duen hitzaldi-tailerra.

Hausnarketa herrietara

Saio honetan, gaiok landuko

dituztela iragarri dute: zis-herteroarua eta hortik at dauden errealitateak; zer egin herriak LGTBI+ pertsonentzat bizigarriago izateko?; nola hezi gure txikiak aniztasun sexualean?. Beharrezkoa ikusten dute hausnarketok herrietara zabaltzea. “Sexu askapenaren diskurtsoak bertako komunitateak busti behar ditu, bailaraz bailara eta herriz herri, sexu askapenean oinarritzen den aniztasun hori landuz”.

2023ko uztailaren 2a ez, 3a jai

Usurbilgo Udalak herri honek jai eguna izendatzeko aukera izaten du urtero; uztailaren 2a hautatu ohi du, Santixabel Eguna. 2023an ordea, igandez egokituko da. Horregatik, biharamuna, uztailaren 3a jai eguna izendatzea proposatu zuen udal gobernu taldeak iragan maiatzaren 26ko udalbatzarrean. Aho batez onartu zuten proposamena.

Hitzarmen berritzeak jubilatu elkarteekin

Lau urteroko hitzarmenak berritzea egokitzen zen eta Aginagako Arrate, Santue-neako Gure Elkartea eta Usurbilgo Gure Pakea elkarteekin hitzarmenok beste lau urterako luzatzea erabaki zuen udalbatzak aho batez, maiatzaren 26ko osoko bilkuran.

Esleipenaren luzapena

Hitzarmenon helburua, bilguneontzako “dirulaguntza erregimena eta Udalak prekarioz lagatuko dion lokalaren erabilpena arautzea da”. Horrekin batera, Gure Pakearen kasuan, bilgune honen egoitzan kokaturiko Artzabal jatetxearen kudeaketa zerbitzua emateko kontratua egungo kudeatzaileari beste urtebetez, 2023ra arte luzatzea ere onartu zuten. 5 urte igarota, 10 urte bete arte, urtez urte berritzeko aukera dago. Bigarren luzapena litzateke honakoa.

Okindegia-Gozotegia
LABE-GOXO

Antxeta
TABERNA
egunero irekitzen dugu!
• eguneko menua • asteburuko menua
• karta • oilasko erreak, hamburgesak...
paellak enkarguz!
619 40 91 98
Zubiaurrenea 6, Usurbil. Tel: 943 71 38 03

URDAINTZI S.L.
Eraikuntzak
649 43 54 75
943 36 72 64
IT-ak egiten dira
ERAIKUNTZAK-OBRAK-ERREFORMAK

Artzi
barkariak EGUNERO
afariak: OSTIRAL/LARUNBATA
943 362725
688 690 361

Maitane Bengoetxea: “Bakea eta lasaitasuna behar nituen eta hemen aurkitu ditut”

Pandemiaren itolarritik ihes egin eta bere burua ezagutzeko beharrak eraman zuen Maitane Bengoetxea usurbildarra Menorcara. Hilabete batzuk daramatza Balear uharte horretan bizitzen eta oso gustura dago bertan. NOAUA!rekin partekatu ditu bere esperientziak eta asmoak.

NOAUA! Nolatan hartu zenuen Menorcarako bidea?

Maitane Bengoetxea: Joan zen urtean Gizarte Hezkuntzako ikasketak amaitu nituen eta pandemiak asko eragin zidala konturatu nintzen. Halako krisi batean sartu nintzen eta behin bizitzako etapa bat erabat amaitu eta atzean utzita, Menorcara bizitzera etortzea erabaki nuen.

“Pandemiak asko eragin zidan. Halako krisi batean sartu nintzen eta Menorcara bizitzera etortzea erabaki nuen”.

Pandemia amaitu arte eraman-goduzun bizimodua da Menorcakoa, ala epe luzera begira hartutako erabakia al da?

Oraintxe bertan ez daukat erantzun argirik galdera horrentzat. Hona etortzearen arrazoiak bat bada ni neu aurkitzea, eta horretarako denbora eperik ez dut jarri. Urte hau hemen emango dut, hori ziur. Nire norabidea aurkitu nahi dut eta zer nahi dudan argi daukadanean emango ditut eman beharreko urratsak. Usurbilen nahiko

MAITANE BENGOTXEA

“Nire norabidea aurkitu nahi dut eta zer nahi dudan argi daukadanean emango ditut eman beharreko urratsak”

itota sentitzen nintzen, eta ihes egin beharra neukan horretatik.

Menorcak udan jende asko erakartzen du eta neguan

hustu egiten da. Horrek lagun-duko al dizu?

Bai. Ama ere hemen dago, denbora bat badarama hemen bizitzen. Lehen udan etortzen nintzen oso maiz, eta udak ez dauka zerikusirik neguarekin. Uharteko martxa erabat ezberdina da. Neguan ia ez dago inor Menorcan eta, zentzu horretan, lekuri proposena izan da niretzat. Bakea eta lasaitasuna behar nituen eta hemen aurkitu ditut.

Nolakoa da zure egunerokota-

suna uhartean?

Neure burua bilatzen ari naitenez, momentu oro gogoan daukadan hori egiten saiatzen naiz. Ez daukat lehen bezalako erantzukizun handirik.

Kurtso batzuk egin ditut orain arte eta orain ere horietako batean izena emanda nago. Gizarte Hezkuntzari lotutako ikasketak indartzen ari naiz, eta gainontzekoan pixka bat bizitzen ari naiz. Gustatzen zaidana egiten ari naiz, lasai eta bakean.

“Uharte bakoitzak bere hizkera propioa du”

NOAUA! Balear Uharteetan katalanaren oso gertukoa den hizkera propioa dute. Askotazuten da hori uhartean edo jende gehienak gazteleraz egiten du?

Maitane Bengoetxea: Uharte bakoitzak bere hizkera propioa du. Askotazuten dute Menorcako hizkeran. Katalanaren oso-oso antzekoa da, orokorrean. Hitz batzuk alda-

tzen dira, baina ia gauza bera da.

Orain egiten ari naizen kurtsoa online da eta gazteleraz egiten dut, beraz, modu horretan ez daukat ikasteko aukera-

rik. Oraintxe bertan hizkuntzak ikasteko asmorik ez daukat, baina denbora luzez hemen geratzea erabakitzen badut, ikasiko dut edo saiatuko naiz, behintzat.

“Asko aldatzen da Menorca udatik negura. Hirukoiztu egiten da biztanleria udan”

NOAUA! Uhartetik bertako jende asko joan egiten da neguan Bartzelona edota Katalunia aldera, ezta?

Maitane Bengoetxea: Asko aldatzen da uhartea udatik negura. Hirukoiztu egiten da biztanleria udan. Unibertsitate ikasketak egiteko ere ez dago aukera handirik, eta gazteek, behin garaia iritsita, Bartzelonara joateko ohitura dute ikastera edota lan bila. Neguan nahiko hutsa egoten da uhartea. Adineko jendea eta helduak geratzen dira, baina gazteak joan egiten dira. Udan berriz, jende pila bat itzultzen da etxera eta udan uhartean egiten dute lan. Bai uharteko jendearen kasuan, bai eta beste leku batzuetatik etorritako jendearen kasuan.

Udan uhartea leporaino beteko da. Zein asmo duzu ordu-rako?

Lan bila nabil. Udan lan egin nahi dut hemen, diru pixka bat irabazi, nire ametsak bete ahal izateko.

“Udan lan egin nahi dut hemen, diru pixka bat irabazi, nire ametsak bete ahal izateko”.

MAITANE BENGOETXEA

“Denbora asko daramat hemen eta lagun batzuk egin ditut dagoeneko”

Lagunak egin al dituzu uhartean?

Bai. Urte asko daramatzat hona etortzen eta familiarekin egotera etortzen nintzen.

Orain denbora gehiago daramat hemen eta egin ditut lagun batzuk. Kanpotarrak ezagutu ditut eta baita bertakoak ere.

Pandemiaren ondorioz joan

zinen hara. Nolakoa da bertako egoera orain?

Kasu asko egon ziren bolada batean, baina asko lasaitu da kontua azken hilabeteetan. Baldintzak ere geroz eta malguagoak dira eta denok ari gara pixka bat lasaitzen. La-saitasuna arnasten da hemen.

“Familia eta lagun hutsunea sumatzen dut”

NOAUA! Herritik urrun egonik, zerbait botako duzu faltan.

Maitane Bengoetxea: Jendea botatzen da faltan gehien kanpoan zaudenean. Familia eta lagun hutsunea sumatzen dut gehien. Horrez gain, paisaia oso ezberdina da he-

mengo eta leihoa ireki eta gure mendiak ez ikustea faltan botatzen dut. Sustraiak tira egiten digute eta nostalgia puntu batekin gogoratzen dut etxea eta pozez gogoratzen dut Usurbil. Orain beste bide bat hartu dut, eta leku hau ere zoragarria da.

Epe luzeago batean, non irudikatzen duzu zure burua?

Amestea libre denez, atzerrian irudikatzen dut neure burua. Behin nire lekua aurkitzen dudanean eta bizitza egonkorrago bat sortzen dudanean, itzuliko nintzateke etxera edo

Menorcara. Hala ere, nire asmoa bidaiatzea da eta beste kulturak ezagutzea. Bidaia horien arabera, bide bat edo beste hartuko dut. Noski itzuliko naizela, baina oraintxe bertan beste leku batzuk ezagutzea eskatzen dit barruak.

Uraitz, s.l.
Igeltseritza
Orokorra

693 059 392
uraitz@uraitz.com USURBIL

txirriStra
TABERNA

-Plater konbinatuak
-Ogitartekoak
-Pintxoak
Kontseju zaharra, 13 Tel 943 36 04 66

Josue
Igeltseritza

606 37 21 05
Atallu pol.28 USURBIL

Plastikoa, Sagardo Egunez Udalak bildutako hondakinen ia erdia

Iragan 39. Sagardo Egun arrakastatsuko hondakinen gaikako bilketaren balantzea plazaratu du Usurbilgo Udalak. Askatasuna eta Mikel Laboa plazetan edukiontziaak jarri zituen. Mikel Laboa plazan kokaturikoetatik jasotako datuak dira ezagutzera eman dituenak. “150 lagun inguru aritu ziren lanean Sagardo Egunean: hainbeste jende ibilita datu horiek lortzea oso albiste ona da”, gaineratu du Udalak.

Plastikoa gutxitzeko azterketa

Birziklatu ezin den hondakin zatiari dagokionean, “jasotako hondakinen %1,13 baino ez da izan errefusa”, berri eman dute. Hobetu beharreko bi alderdi bistaratu ditu ordea Sagardo Eguneko gaikako bilketak. Batetik, “plastiko nahasketarena. Jasotako hondakinen artean, gai horrek hartu zuen bolumen

“150 lagun inguru aritu ziren lanean Sagardo Egunean: hainbeste jende ibilita datu horiek lortzea oso albiste ona da”, Usurbilgo Udalaren esanetan.

USURBILGO UDALA

“Jasotako hondakinen %1,13 baino ez da izan errefusa”

gehien (%41,03), eta hurrengo urteari begira hori gutxitzeko bideak aztertuko ditu udalak”. Papera eta kartoia bildu-

takoaren %30,77a izan zen, %8,62a organikoa eta %18,46a ontzi arinak.

Hobetu beharreko beste alderdia kale garbiketa zerbitzuan atzeman dute. “Izan ere, jai-gunetik kanpora, zenbait lekutan egon ostean hondakinak bildu gabe botata utzitako adibideak ere izan ziren, esaterako, Aranerrearen zenbait gunetan”.

Usurbilgo jaietarako prestatzen

Txupinazoa

■ Jai ei hasiera nork eman proposatzeko aukera dago ekainaren 6ra arte, Jai Batzordeak Potxoenean, Sutegin eta Oiardo Kiroldegian egokitutako postontzietan. Txupinazoa nork jaurti proposatzeaz gain, zergatia azaldu beharko da.

Haurren Eguna

■ Uztailaren 1ean, 9:45ean hasita ospatuko diren hurrei ekimenetan izen emateko epea zabalik da, LH 1-4koentzako ginkanan nahiz LH 5-DBH2 artekoentzako “erronkan” parte hartu nahi dutenentzat. Ekainaren 18ra arte antolatzaileek

zabaldu duten helbide honetan: santixabelak.umeen.eguna@gmail.com.

Zikiro-jana

■ Ekainaren 19an jarriko dituzte txartelak salgai, eguerdiko 12:30ean Aitzaga Elkartean (Askatasuna plazatik sartuta).

Balantze gozoa

Pozik, hunkituta eta esker oneko agertu da Usurbilgo Sagardo Egunaren Lagunak taldea, maiatzaren 22ko jaialdia ospatu berri. Osasun krisialdiak bitan bertan behera uztera behartutako 39. Sagardo Egunaren itzulera arrakastatsuen aurrean argi diote, “antolakuntzaren aldetik ezin dugu gehiago eskatu, eta hunkituta, eskertzea besterik ez zaigu geratzen”. Aurreikuspenak beteta pozik agertu dira. “Esan genuen, aurreratu genuen, eta horrela izan da... Kolosala!”. Pozik eta esker oneko, itzulera hau ahalbidetu duten guztiekiko. “Berriz ere, garbi geratu da herri honen nortasuna herri gintzan eta auzolanean datzala!”, nabarmendu dute Usurbilgo Sagardo Egunaren Lagunak taldeko kideek.

“Ezinbestekoak zarete!”

Antolakuntzan parte hartu zuten pintxoan sukaldari, edalontzi saltzaile edota sagardo botatzaileei eskertza. “Guztioi, bihotzez eskerrik asko. Ezin da imajinatu Sagardo Egunik zuek gabe, ezinbestekoak zarete!”, adierazi diete. Eskertza handia baita, usurbildarren ospakizun seinalatuenaren itzulera eskuzabalik hartu zuten guztiei. “Bertaratu zen jendetzari, herritar zein kanpotik zetorrenari ere, milioi bat esker!”.

BORDATXO
taberna

Pintxo Bereziak
943 37 10 42
Zubiaurrenea 5

www.noaua.eus

USURBILGO ATARIA

ZENDOIA
ENE taberna
Kale Nagusia 35, Usurbil

Txalapartaren kultura plazaratu eta Jexux Artze omentzeko baliatu zuten maiatzaren 28ko jaialdia. Irudi eta xehetasun gehiago, noaua.eus atarian.

Nahia Zudaire: “Zailena osasun mentala da. Asko zaindu beharra dagoen zerbait da”

Elbarritasuna eraman-garriagoa izan zedin, medikuak igeri egitea aholkatu zion. 17 urte baino ez ditu eta dagoeneko puntako kirolaria da. Iaz Tokioko Paraolimpiar Jokoetan hartu zuen parte. “Zorte handia dut”, azaldu digu zubietarrak. Igeriketari esker “bidaiatzeko aukera izan dut eta hainbat herrialdeetan izan naiz”.

NOAUA! Igerilaria zara. Noiz edota zerk eraginda hasi zinen igeriketan?

Nahia Zudaire: Igeriketa txikitatik egin dudana zerbait izan da. Ikastaro batzuk egin nituen, ume txikiei gomendatzen dietena hori izaten baita. Nire kasuan, elbarritasunarengatik are gehiago aholkatu zidaten. Elbarritasuna modu errazagoan eraman ahal izateko aukera oso ona zela.

Zu aritzen zaren mailan aritzeko, prestaketa lan handia egin beharko da. Zenbat entrenamendu egiten dituzu astero?

Egunero, bai ala bai, arratsaldeko saioa izaten dut. 16:00etatik 18:00etara uretan aritzen naiz. Eta 18:00etatik 19:15ak aldera gimnasioan. Hori astean seitan egiten dut. Goiz batzuetan ere, eskolara joan aurretik, 7:00etatik 8:00etara entrenatzen dut.

“Azken urte hau bai izan dela zaila. Ezin nuen atera eta ezin nuen lagunekin egon, covid-19arekin kutsatuz gero Tokioko paraolimpiar jokorik gabe geratzeko arriskua nuelako”.

NAHIA ZUDAIRE

“16:00etatik 18:00etara uretan aritzen naiz. Eta 18:00etatik 19:15ak aldera gimnasioan. Hori astean seitan egiten dut”

Eta larunbatetan, goizez entrenatzen dut: 9:00etatik 11:00etara.

Puntako kirolarien artean, lesioak dira kirol jardueraren aurpegi itsusiena. Zuri tokatu al zaizu inoiz?

Nik hiru lesio izan ditut. 2019an tendinitisa izan nuen sorbaldetan. Igerilarien artean ohiko

lesioa da, asko kargatzen zaizkigulako.

2020an lesio gogor bat izan nuen belaunean. Bolada zaila izan zen hura. Kirol maila honetan, hala ere, osasun mentala da zailena. Asko zaindu beharra dagoen zerbait da. Maila honetan osasun mental ona eduki behar da. Hori izan da korapilatsuena azken urteotan.

Zu gaztea zara. 17 urte dituzu baina parrandarako tarte gutxi izango duzu, ezta? Zer esanik ez, txapelketa baten atarian.

Hasieran, nire lagunak ateratzen hasi zirenean, ni mundu txapelketa batera nindoan eta

beraiek parrandara. Nik ere banuen lagunekin ateratzeko aukera, baina hurrengo eguneko errendimendua zegoen jokoan.

Azken urte hau bai izan dela zaila. Ezin nuen atera eta ezin nuen lagunekin egon, covid-19arekin kutsatuz gero Tokioko paraolimpiar jokorik gabe geratzeko arriskua nuelako. Orain normaltasunera bueltatzen ari garen honetan, aukera dudanean ateratzen naiz. Ez nire lagunak ateratzen diren bezainbeste, baina bestalde, nik igeriketari esker bizi ditudan gauzak hor geratuko dira betiko.

“2020ko itxialdia ondo etorri zitzaidan nire gorputza mimatu eta errekuiperatzeko”

NOAUA! Pandemiak zein neurritan baldintzatu du zure kirol jarduera?

Nahia Zudaire: Igeriketan eragin handia izan zuen. Igerilarioi uretatik ateratzen bagaituzte, ez dakigu ezer egiten. Nik zortea izan nuen belau-

neko lesioa egokitu zitzaidalako garai hartan. Motibatzekeo zailtasunak nituen gainera. Niri egia esan, 2020ko itxialdia oso ondo etorri zitzaidan gauzak argitu eta nire gorputza mimatu eta errekuiperatzeko. Eta azken urtea zaila izan

da. Ez genekien igerilekura itzultzeko aukera izango ote genuen ala ez. Lehiaketekin ere gauza bera gertatu da. Urte bitxia izan da.

Dagoeneko bueltatu zarete pandemia aurreko egoerara

ala oraindik muga handiak dituzue igerilekuan?

Aurreko uda eta gero gauzak errazten joan ziren. Normaltasunera bueltatu gara uste dut. Lehiaketetan testak egin behar ditugu baina araudia ez da lehen bezain zorrotza.

“Tokioko Paraolimpiar Jokoetan etxekoan gertutasuna bota nuen faltan”

NOAUA! Txapelketetan lehiakortasun handia dago igerilarien artean ala lagun giroan aritzen al zarete?

Nahia Zudaire: Igerilekuan zaudenean, jakin behar da lehiatzen; eta igerilekutik kanpo zaudenean ere, jakin behar da pertsona izaten. Nire lehiakideekin egia esan, oso harreman ona dut eta giro ona izaten da gure artean. Nazioarteko txapelketetan aritzen naizenetik lagunminak ditut igerilekuan.

Zein izan da orain arte lortu duzun balentriarik handiena, Paraolimpiar Jokoetara sailkatzea akaso?

Zorte handia dut bidaiatzeko aukera dudalako. 17 urterekin herrialde ezberdinak bisitatzeko aukera izan dut.

Tokioko esperientzia oso ezberdina izan zen. Ordura arte igerilariekin bakarrik harremanak nintzen. Tokion aldiz, jantokian bestelako kirolariak elkar bizitzeko aukera izan nuen. Aniztasun hori ikusteko aukera izan nuen eta, zentzu horretan, gainontzeko txapelketekin alderatuta oso ezberdina izan zen Tokioko egonaldia.

Errepikatzen modukoa, beraz.

Bai baina egia esan, Tokion etxekoan gertutasuna bota nuen faltan. 2024ko Parisko Paraolimpiar Jokoak iristeko gogoz nago, etxekoekin eta gertukoekin gozatu ahal izateko. Esperientzia hori beste modu batean bizi ahal izateko.

Epe erdira ordea, zein da begiz jota duzun marka edo txapelketa?

Aurretik dugun ziklo olinpikoa motzagoa da, hiru urtekoa. 2024ko Parisko Paraolimpiar Jokoak baino lehen bi

“Une honetan Mundu Txapelketa da begiz jota dudana. Ekainean ospatuko da Portugalen”.

NAHIA ZUDAIRE

“Zorte handia dut bidaiatzeko aukera dudalako. 17 urterekin herrialde ezberdinak bisitatzeko aukera izan dut”

mundu txapelketa jarri dizkigute jarraian eta une honetan Portugalen jokatu dena da begiz jota dudana. Ekainean izango da hori.

Zure ibilbidean, zer nolako garrantzia izan dute entrenatzaleak?

Prozesu osoan zorte handia izan dut. Bidean jende askok lagundu nau. Azken bi urteotan Donostian entrenatu dut Jon Muruarekin, eta aldagata oso positiboa izan da. Asko lagundu dit.

Igeriketan gutxi izango dira profesionalak. Zure kasuan, zer ari zara ikasten?

Bigarren Batxilergoan nago

orain, eta ez dakigu oso ondo zer egingo dugun etorkizunean. Nire helburu nagusia unibertsitate ikasketak egitea da baina kirolean jarraitzen dudana bitartean ez dut presa handirik lau urtetan ateratzeko. Bospasei urtetan ateratzeko dezaket.

Beraz, argi daukat zerbait ikasi nahi dudala, goi mailako kirolaz bizitzea zerbait iragankorra delako, baina pixkanaka egingo ditut unibertsitateko ikasketak.

Laburrean

“Aukeran, Santioak nahiago”

1. Zenbaki bat.
10.

2. Kolore bat.
Urdina.

3. Kirolari bat.
Kaylee McKeown.

4. Igerileku bat.
Berlingoa.

5. Pelikula bat edo telesail bat.
Breaking bad.

6. Liburu bat.
Marina.

7. Abesti bat.
Gelaneuria (Berri Txarrak).

8. Sare sozial bat.

Twitter.

9. Usurbilgo txoko bat?
Ez dakit zer esan.

10. Santixabelak ala Sagardo Eguna?
Santioak.

11. Oporretarako toki bat?
Sardinia.

Sormen prozesua kaleratuko du, igandeko Kultur Azokak

Dantzariak, antzezleak, musikariak, idazleak, denetariko kulturgi-leak... Usurbil herri bizia dela esan beharrik ez da. Noiznahi parte har dezakegu norbanako nahiz herri eragile anitzek antolatutako ekimenetan. Gehienetan ordea, ez zaigu eza-guna dinamika hauen guztien atzean dagoen lanketa edo sormen prozesua. Horixe da hain zuzen eragileok argitara, plaraza atera nahi dutena. Formatu berezi batean, azoka baten bidez, igande honetan bertan, ekainaren 5ean.

Usurbilen denetariko hitzorduek ikusi baditugu ere, “orain arte halakorik ez da egin”, ohartarazi digute antolatzaileek.

Harremantzeko

Ahaztu beraz, orain arte ohi-tuan ginen azoken formatuez. Igandekoa berritzailea izango da; ez da ohi den moduan salerosketa lehenetsiko, herrian dagoen kultur ondarea ezagutzeko aukera izango dugu. Hainbat postuetan ikusiko dituzue herriko kultur talde, elkarte, sortzaile, nahiz norbanakoak. Zertan aritzen diren, haien lanketa edo sormen prozesua hurbiletik ikusi ahalko duzue, haiekin harre-

Urte luzez herrian denetariko ekimenak antolatu izan dituzten arren, “orain arte halakorik ez da egin”, aurreratu diote NOAUA!ri ekainaren 5eko Kultur Azokaren dinamizatzaileek.

KULTUR AZOKA

“Bukaerako emaitza ikusten da beti.

Sortzaileen prozesua da aurkeztu nahi duguna”

mandu. “Bukaerako emaitza ikusten da beti. Sortzaileen prozesua da aurkeztu nahi duguna, nondik nora abiatzen diren, bakoitzak zer bide jarraitzen duen...” .

Aniztasuna, plazara

Alderdi ezezagun hori, ezku-tuagoan geratu ohi den sormen edota antolaketa lana bistaratu nahi dute, antolatzaileek gogorarazten duten moduan,

kultur eskaintza oparoa izatera ohituak bagaude ere, “oso ezezaguna da” eta. Eragile zein norbanakoak ere ezagutzeko aukera izango dugu. “Asko gara, oso ezberdinak”. Aniztasun hori plazaratzea ere “oso polita izango da”, iragarri dute Usurbilgo Kultur Azokaren antolatzaileek. Jakinminez, begirada horrekin hurbiltzeko dei egin gaituzte ekainaren 5ean. “Jendea gonbidatu nahi dugu azokara, jakin dezatela zertan ari garen”. Herriar guztientzako zabalik egongo da plazan egokituko duten eremua. “Kultur ekosistema osatzen duen oro, herritar oro dago gonbidatua dago”.

Azoka girotua, kulturgileen plazan

Kulturgi-leak ekitera ohituak daude, ez hainbeste egiten duten hori erakustera. Ariketa kolektibo berri baten atarian da Usurbilgo kultur mugimendua, ekainaren 5eko azokaren bidez. Hitzordua eguerdiko 12:00etan finkatua dute. Pare bat ordur, 14:00ak inguru aldera arte, herriko plazan egokituko dituzten

postuetan aurkituko dituzue.

Desfile herrikoia

Azoka girotua izango da ordea, bai hasteko unean, eta baita eguerdi partean zehar ere. Bi hitzordu behintzat ezagutzera eman ditu antolakuntzak; baitetik, kulturgileen bilgunea ere modu berezi eta original batean

aurkezteko baliatuko dute hitzordua. Aste hasieran bestalde, web orri bidez ezagutzera emandako deialdia ere hor dago; herriko bi diseinatzaileen eskutik, moda desfile batez gozatzeko aukera izango dugu. Eta adi, desfilatuko dutenak herritarrek izango dira. Taldetxoak osatua dute jada.

Kulturgunea eraikitzen

Kultur dinamika ezin aberatsagoa duen udalerri honetan, dauden gabeziei aurre egin, indarguneei eutsi, kulturgileen beharrak ezagutu eta bilgune bat eraikitzen joateko prozesu betean izan dira arlo honetako eragile nahiz norbanakoak iazko urte amaieratik. Marko teoriko bat lantzeaz gain, helburuon bueltan ari dira: sorkuntza bultzatzen, sortzaileei plazak eskaintzen, sorkuntza horien komunikazio eta transmisio lanean...

Kulturgunearen aurkezpena

Barne lanketa prozesu honetan geldialdi bat egin eta plazara ateratzea erabaki dute. Udazkenetik bideratu duten lanketaren emaitza ezagutzera emateko ere baliatu nahi dute ekainaren 5eko Kultur Azoka. “Kulturgunearen aurkezpen publikoa egiteko” hain zuzen.

Lankidetza bide polita

“Bide polit bat ireki dugu”, adierazi diote NOAUA!ri. Eta norabidea argi dute. “Denak elkartu eta bide beretik joanda elkar lagundu gaitzeko”. Igandeko azokaren eta udako etenaldiaren ostean, lanketari heltzekoak dira. Kultur bilgune honek zabalik ditu ateak edonorentzat, “irekia egoten segitzen du”, NOAUA!ri adierazi diotenez. “Ekosistema horren baitan denok gaude”, gogorarazten dute. “Sortzaileak, antolatzaileak edota kulturzaileak”. Plazarako deia guztiontzat beraz.

Ezagutzera eman berri duten Usurbilgo kulturgunearen irudia.

“Gure artean ezagutzeko ere”, kultur azoka baliagarria

Usurbilgo kultur eragileen zerrenda luzea da zorionez. Denak ezin aipatu lerrootan. Elkarrizketatu ditugun ondoko argazkiko kideei galdetu diegu ia zer iritzi duten igandeko azokaren inguruan. Denek hitz bera ahotan; egiten dena ezagutarazi eta baloreean jartzeko modu eraginkortzat jotzen dute. Ione Iruretagoiena moda diseinatzailearen kasuan, egun nagusi den “moda azkarrarekin komeni zaigu atzean dagoen lanketa erakustea; nola lan egiten dugun, zenbat orduz...”.

“Inspiraziotik hasita”, prozesu osoa ikusgai

Potxoenean eskaintzen duen jostintza tailerra ere horren adibide argia dela dio. “Blusa bat egiteko zenbat ordu behar duten ikusten dute” eta gero “moda azkarreko dendetara joatean arropa nola egiten den” jabetzen dira. “Inspiraziotik hasita”, lanketa prozesua erakutsiko du ekainaren

“Inspiraziotik hasita”, sormen prozesua erakutsiko dute Usurbilgo artistek, ekainaren Seko Kultur Azokan.

USURBILGO KULTUR AZOKA, EKAINAREN 5EAN

“Gure lana balorean jartzeko egite prozesua erakutsi beharra dago. Erakusketetan jendeak ez du informazio hori jasotzen”.

Seko azokan. Baita Usoa Zumetak ere. “Gure lana balorean jartzeko egite prozesua erakutsi beharra dago”, adierazi dio NOAUA!ri. Sumatu ahal izan duenez, “erakusketetan jendeak ez du informazio hori jasotzen”. Sortze prozesu horretan inplikatzera gonbidatuko ditu bisitariak igandean.

Kulturgunearen irudia baliatuta, erabilitako kamisetekin estanzazio tailer bat antolatuko du. Hitzordua baliagarria iruditzen zaio baita, “gure artean ezagutzeko ere”. Hala, “gero ez dakigu zer sinergia sor daitezkeen”. Lankidetzaren bide berriak ireki ditzake kultur azoka honek.

“Dakiguna partekatu, transmititu”, azokaren erronketako bat

“Dakiguna partekatu, transmititu. Eragileok denok batera, ia nola errazten diogun bidea elkarri, eta nola laguntzen garen, Buztinzulo elkarteak NOAUA!ri adierazi diotenez. Eskulanetan diharduen Atxegaldeko bilguneak ere postua izango du ekainaren Seko Kultur Azokan. “Azken urtean izandako bi ikastaroetako emaitza ekarriko dugu”, aurreratu du Irene Alvarezek. Aurreikuspenak gaintitu ditu Buztinzulo biziberritzeko saiakerak. “Beteta gaude”. Beraz, kide berriak erakartzen

baino informazioa eskaintzea lehenetsiko dute ekainaren Seko kultur azokan.

Artelaren bila joan

Bide batez, honako oharra zabaldu nahi dute Buztinzulotik. Hurbilago Elkartek azaroa amaieran antolatu zuen Udazkeneko Azokaren baitan jarri zuten postuan, hurrek sortze lan ezberdinak egiteko aukera izan zuten. Haiei arte-lanak biltzera igandeko postura joatea eskatzen zaie. Gainerako kideak ere hitzordura gonbidatzen dituzte.

Buztinzulokoek iazko Hurbilagoren azokan egokitu zuten postua.

Erakusleio eskaintza zabala
NOAUA! Kultur Elkartek ere bat egin du igandeko azokarekin. Postutxoia izango du, bil-

gune honen lanketa erakusteko. Erakusleioez osatuko baita ekainaren Seko kultur-gileen azoka.

“Hizkuntza eta irudimena lantzeko baliabide aparta da bertsolaritza”

Ikasle gazteak bertsolaritzan trebatu eta zaletzen dihardute Udarregi Ikastolan, ostegun eguerdiro, Asier Ibar-guren donostiarraren gidaritzapean. Eneritz Artetxe egungo bertso-eskolen koordinatzailea, Usurbilen ere irakasle lanetan aritu zen 2017-2018 ikasturtean. Eskolako atea ireki dizkigute.

NOAUA! Noiztik zabilta Udarregi Ikastolan lanean? Eta bertsolaritzan?

Asier Ibar-guren: Hau dut lehen urtea Udarregi Ikastolan edota irakaskuntzan. Egape ikastetxean ere bertsolaritza irakasten dut eta Ikasbiden dantza. Esperientzia oso politak ari naiz bizitzen. Antzematen da lehen urtea dudala. Talde bakoitzak bere ezaugarriak ditu eta denei tamaina hartu arte kostatzen da, baina ikasturteak aurrera egin duen heinean hobetzen joan naiz.

Nondik datorkizu bertsozale-tasuna?

LH5en Aitor Mendiluze bertsolaria etortzen zen gure ikastetxera bertsolaritza irakastera eta hark esan zidan eroso ikusten ninduela eta ea bertso-eskolan izena eman nahi nuen galdetu zidan. Familiarengandik ez dut zaletasunik jaso. Banekien bertsolaritza zer zen, baina hortik aurrera ezer gutxi. Behin lehen saioak jaso-ta, gustuko nuela konturatu eta honetan hasi nintzen.

Plazetan ere aritzen zara edo irakaskuntzan baino ez?

Bai, plazetan ibiltzen naiz ahal dudana neurrian. Askotan kostatzen da plazak lotzea, baina gure artekoetan aritzen naiz. Guk bertso-saioak antolatzen ditugu eta lagunei esanda ere aukerak sortzen dira. Oraindik gutxi dira.

“Ondo pasatzeko ariketak proposatzen ditugu eta bakoitzari bere gaitasunen arabera jarduten laguntzen diogu”, adierazi dio NOAUA!ri Udarregi Ikastolako bertso-eskolako irakasle Asier Ibar-gurenek.

ASIER IBARGUREN

“Bakoitzari bere gaitasunen arabera jarduten laguntzen diogu”

Bertsoak sortzen eta abesten ikasteaz gain, zer eman diezaioke bertsolaritzak gazte bati?

Hizkuntza eta irudimena lantzeko baliabide aparta da bertsolaritza, eta oso aberagarria izan daiteke gazte-txoentzat. Ni saiatzen naiz ikasleak gustora egon daitezen bertsoei lotutako jolasekin eta horren lotuta ez daudenekin. Erakutsi nahi diet bertsolaritza oso espazio irekia eta naturala dela. Gu bertso-eskolan lagunartean aritzen gara eta nahi dugunean. Berezko bat-bateko-tasuna du. Bertsolaritzaren egiturak irakatsi nahi dizkiet, eskaintzen duen askatasun hori.

Zein helburu ditu bertso-eskolak?

Helburua izaten da bertso idatzietatik bat-batekora jauzia egitea, batez ere adin haue-tan. Ikasle guztiak ez dira adin

berekoak eta kostatzen da denak maila berean jardutea. Printzipioz, ondo pasatzeko ariketak proposatzen ditugu eta bakoitzari bere gaitasunen arabera jarduten laguntzen diogu. Hau da, ariketak prestatzen ditugu batzuek idatzian egingo dituztenak, eta besteek bat-batekoan egiteko modukoak izango direnak. Bateragarritasunaren bila ibiltzen gara.

Ikasturtean zehar eginiko lana erakusten duzue ikasturte bukaeran?

Printzipioz ez dugu halako ezer antolatu. Egun jakin batzuetarako prestatu izan ditugu bertsoak, Korrikarako edo Santa Ageda bezperarako, esaterako. Egun horiek gaitzat hartuta, bertsoak landu izan ditugu nonbait kantatu nahi badituzte ere.

Usurbilen duela gutxi bertso-antzerki bat egin omen dute, eta niri halakorik sekula bururatu ez bazait ere, denborarekin bagabiltza zertxobait egingo genuke. Egun gutxi gertatzen zaizkigu, baina ilusioz ari gara.

Zenbat ikasle dituzu gaur egun?

14 ikasle dira guztira. 12 urtekoak dira gehienak, LH6ko ikasleak, eta beste pare bat ere badaude LH4koak. Duela gutxi hamabosgarrena elkartu zaigu. Gurasoek gaztetxoa oso gustora ikusten zuten bertsoak ikusten eta abesten eta izena eman du ikasturte amaieran.

Datorren ikasturtean ere irakasle lanetan aritzeko asmoa duzu?

Ez dakit oraindik. Lan honek ez du egonkortasunik ematen eta ikasketak amaitzeaz nago. Gradu Amaierako Lana borobiltzen nabil eta gero lan finkoago bat topatzen badut, utzi egin beharko dut lan hau ordutegi kontuengatik. Trantsizio lana izaten da bertso irakaslearena, ikasleak izaten gara gehienetan. Nik ikasturte hasieran oraindik ez neukan gida-baimenik eta 3 ordu pasatzen nituen etortzen, klasea ematen eta handik itzultzen. Orain gida-baimenarekin lasaia nabil, baina zaila da dena behar bezala antolatzea.

“Ikasle gaztetxo eta helduekin lan egiten dugu”

NOAUA! Gipuzkoako bertso-eskolen koordinatzailea zaitugu. Nolako da egun haien egoera?

Eneritz Artetxe: Bertsozale elkarreko koordinatzailea naiz, eta tartean, bertso-eskolen koordinatzailea ere banaiz. Esanenezake bertso-eskolak osasuntsu daudela gaur egun. Horren oinarrian dago hezkuntza arautuan egiten dugun lana. Proiektu bat dugu hezkuntza arautuan bertsolaritza lantzeko eta Gipuzkoan, ia eskola guztietako haurrek jasotzen dute bertsolaritzaren oinarria, eta hor zaletzen direnek, aukera dute bertso-eskolara joateko. Esango nuke, ia leku gehienetan ikasle horien nahiari eta beharrei erantzuten zaiela. Herri askotan dauzkagu bertso-eskolak lanean, eta oker ez banago aurtengo ikasturtean, Gipuzkoan, 90 talde ditugu eta 600 bat ikasle. Ikasle gaztetxo eta helduekin lan egiten dugu. Bertso-eskoletako gazteek plazetarako jauzia emateko beharrak identifikatu eta lanean ari gara ahalik eta gehienak plazetara irits daitezen.

Zein joera du bertsolaritzak azken urteetan, geroz eta gazte gehiago horretan hastekoa edo geroz eta gutxiago?

Antzeko kopuruekin gabilta azken urteetan. Bertso-eskola eredu desberdinak ditugu leku bakoitzean. Eskualdeetan egituraturatutako bertso-eskolak ditugu, bai eta herrietan osatutako bertso-eskolak ere. Horiez gain, inolako egitura zehatzik gabeko talde bakarreko bertso-eskolak ere badira. Egitura bat dagoen lekuan antzematen da ikasle gehiago daudela, mugimendu gehiago baitago. Jendeak eragile lana egiten du eta prest dago gogor lan egiteko. Ereduaren arabera, kopuruak aldatu egiten dira batetik bestera, baina osasuntsu daude, orokorrean. Onartu beharra dago pandemiak

“Hasiera ona eman geniola uste dut eta hori horrenbeste urtetan mantentzea erraza izaten ez bada ere, Usurbilgo bertso-eskola indartsu dago orain”.

ENERITZ ARTETXE

“Eskualdean beste bertso-eskolekin sare bat elikatzen eta eraikitzen saiatzen gara”

ere eragina izan duela, batez ere eskolan eguerdietan egiten ziren saioetan. Horiek erabat galdu ziren 2020-2021 ikasturtean, baina orain, pixkanaka horiek ere berreskuratzen hasi gara.

Lehen ere bazen bertso-eskola Usurbilen, baina gerora galdu egin zen. Ohikoa izaten da herrietan hori gertatzea?

Herri mugimenduetan beste eragileekin gertatzen den moduan, mugimendua elikatzeko jendea dagoen bitartean indartsu mantentzen da, baina jendea ez dagoenean horren indartsu, erori egiten da. Handik urte batzuetara berriz goranzko joera hartzen du. Orokorrean, gorabehera handiekin ibiltzen gara leku guztietan. Usurbilen kasuan, azken urteetan haurren bertso-eskola bada eta helduen talde bat ere badago ekitaldiak antolatzeke prest. Hori mantentzea izango da orain zailena, baina joera orokorra izaten da hori.

Usurbilen irakasle aritu zinen. Zer duzu gogoan ordutik?

Talde handi bat izan nuen LH2 eta LH3ko 14-15 bat ikasle izan

nituen. Ia zerotik hasi ziren ikasleak ziren, baina talde polit bat osatu genuen, eta gaur egun ere, oraindik horietako batzuk jarraitzen dute bertso-eskolan. Hasiera ona eman geniola uste dut eta hori horrenbeste urtetan mantentzea erraza izaten ez bada ere, indartsu dago Usurbilgo bertso-eskola orain. Gogoan dut hasiera indartsu bat eta jarraipen polita izan duen prozesu bat. Gaur egun, Asier Ibargurenekin ari dira lanean eta azken urteetan irakasle ezberdinak izan badituzte ere, talde polita dute eta lanean ari dira.

Nolako etorkizuna ikusten diozu Usurbilgo bertso-eskolari?

Etorkizun ona dagoen jendearen arabera, noski. Eskualdean beste bertso-eskolekin sare bat elikatzen eta eraikitzen saiatzen gara, eta gazteen arteko harremanak sustatzen. Gerora, ezinbestekoa da jendea ezagutzea talderik gabe geratuta ere nora jo izateko. Adibidez, Buruntzaldeko bertso-eskolen eguna egin zen duela hilabete eta erdi, ekintza horiek garrantzitsuak dira herrira mugatutako ekintza izan ez dadin. Harremantze lana behar-beharrezkoa da mugimendua bizirik mantentzeko. Usurbilgo bertso-eskola ere gisa horretara kokatzen dut, Buruntzaldeko bertso-eskolen sareko kide modura. Ea hori mantentzeko gai garen.

Udal Dirulaguntzen Plan Estrategikoa

2020-22 urte arterako Usurbilgo Udalak onartua duen Dirulaguntzen Plan Estrategikoan, “Gazteria eta Hezkuntza Sailak 2022ko eranskinen aldaketa” bideratzea onartu zuen udalbatzak, hilaren 26ko osoko bilkuran. Gazteria saileko eranskin aldaketa, uztaileko Ziortzak Peñaloscintosen (Errioxa) antolatu duen kanpaldiko izen-emate deialdi arrakastatsuak eragin du. Orain arte dirulaguntza zehatz bat bideratu izan du Udalak ekimen honetara. Baina aurreikuspenak gaintitu dituen aurtengo matrikulazio kanpainak, Ziortzak dituen azpiegiturak txiki utzi ditu. Bi txanda antolatu ordez hiru iragarri ditu azkenean, izena eman duten gazte guztiak kanpaldira joateko aukera izan dezaten. Azpiegiturak egokitu beharra eskatzen dio antolakuntzari eta ondorioz, aurreikusitakoaz gain, Udalak 2.000 euroko dirulaguntza ematea erabaki du eta horrek eragin du Dirulaguntza Plan Estrategikoko gazteria saileko eranskina aldatu beharra.

Kanpo espazioa aberasten

Hezkuntza sailekoa, Udarregi Ikastolaren egitasmo batek. Ikastolak abian duen proiektu pedagogikoaren testuinguruan, besteak beste, kanpo espazioa egokitzeko lantaldea jardunean dute. Hilerri zaharrean edota Haur Eskola atarian eserleku eta jolastokiak egokitu dituzte. Egitasmoa Eusko Jaurlaritzaren dirulaguntza deialdi batea aurkeztu zuten eta onartua izan da. 5.000 euroko laguntza jaso du, Udalak beste 4.000 euroko ekarpena egingo du. Eta horrek kanpo espazioko eskaintza aberastuko duen espazio berri bat egokitzea ahalbidetuko du. Herrian egun ez dauden elementuez hornitua eta herritar ororentzako erabilgarri egongo dena.

Inurri Elkartearen aldeko elkartasun azoka, Ikastola Egunaren ekintza astea abiatzeko

Udarregi Ikastolako DBH3ko ikasleek azoka solidarioa antolatu dute datorren astelehenerako, hilaren 6rako. Kiroldegi aurreko aparkalekuan egongo dira goizean zehar 9:30etatik 14:30etara bitarte. Eguraldi txarra egingo balu, frontoian izango dira. Lortutako diru guztia Inurri Elkarteari emango diote.

Etika eta baloreak izeneko ikasgaian proposatutako proiektua da honakoa. Ikasturte hasieran ikasle guztien artean egiteko moduko proiektu bat egitera bultzatu zituen irakasleak, eta azoka solidarioaren aldeko apustua egin zuten ikasleek. “Bozketan egin genuen ideiarik onena hautatzeko eta gehiengoz irabazi zuen azoka solidarioaren ideiak”, jakinarazi dute ikasleek.

Inurri Elkartearen aldeko azoka solidarioa egitea ere aho batez erabaki zuten DBH3ko ikasleek. Elkarteko arduradunetako bat ikastolara hurbildu zitzaizen euren proiektuaren non-

Inurri elkarteko kideak egitasmoa aurkezten, apirila amaieran Aginagan ospatu zen bertso-saio musikatu solidarioan.

AZOKA SOLIDARIOA

“Usurbilgo saltoki askoren laguntza izan dute”

dik norakoak ezagutaraztera eta baiezkoa eman zieten.

Usurbilgo saltoki askoren laguntza ere izan dute. Produktuak eman dizkiete herriko denda askotan azokan saldu ahal izateko. Horrez gain, ikasleek ere euren objektuak jarriko dituzte salgai,

eurentzat balio berezia duten gauzak. Eskulanak egiten ere aritu dira artisauek produktuak ere eskaini ahal izateko: koadernoak, ilerako koleteroak... Janaria ere jarriko dute azokan etxean egindako gozoeekin eta momentuan egindako gofre eta antzekoekin.

Inurri Elkartea

Inurri Elkarteko kideak ere postua jartzekoak dira ikasleekin batera produktu batzuk saltzeko, eta nahi duenarentzat, donazioak

egiteko aukera ere izango da.

Inurri Elkartea Lasarte-Orian sortutako proiektu baten ondorioa da. Minbizia jasaten ari diren pertsonen eta haien ingurukoei denetarikoa laguntza ematen die elkartek. “Ikerketa lan handiak egiten ari dira minbiziaren gainean, baina oraindik gaixo pila bat daude eta egunero sufritzen dutenak milaka dira. Guk eskain dezakegun diruarekin ez dute gaixotasunaren sendagairik aurkituko, baina familia batzuei lagun diezaiekegu eta hori da garrantzitsua”, esan dute DBH3ko ikasleek.

Minbizia duten pertsonen artean, behar larriena dutenei laguntzen die Inurri Elkartek. Alderdi ekonomikoan laguntza eskaintzeaz gain, borroka bera bizitzen ari diren pertsonak elkartu eta gaixotasunari ikusgarritasuna emateaz ere arduratzen da elkartea. Minbizia dutenak ez bakarrik sentitzea eta bidelagun izatea dira Inurri Elkartearen helburu nagusiak.

Ikastolari eskainitako astea

Azoka solidarioak abiaraziko du Ikastola Egunari begira Udarregi iragarri duen ekintzen astea:

Ekainak 6-12

■ 11:00-13:00/18:00-20:00 Haur Eskolako argazkien erakusketak Suteagiko aretoan.

Ekainak 6, astelehena

■ 09:30-14:30 Azoka solidarioa Oiarde Kiroldegiko aparkalekuan. Eurria egingo balu, frontoian.

Ekainak 7, asteartea

■ Bertso saioa ikasleentzat.

Ekainak 9, osteguna

■ 11:00 Ikastolan bertan, 1936ko gerrari lotutako memoria historikoa lantzen.

Ekainak 10, ostirala

■ 18:00 Txokolate jana Askatasuna plazan.

■ 19:00-21:00 Dj Gorkamendi.

Ekainak 11, larunbata

Udarregi Ikastolaren Eguna

■ 09:00 Esnadeia txistulariekin.

■ 09:30-12:30 LH eta DBH-koen jolasak.

■ 12:00-12:30 HHkoen kantu eta dantza saioa Mikel Laboa plazan.

■ 14:00 Bazkaria frontoian.

Txartelak ekainaren 6ra arte, ikastolako idazkaritzan salgai:

-Haur eta gaztetxoentzat: makarroiak tomatearekin, oilaskoa, izozkia eta ura, 10 euroren truke.

-Helduentzat: entsalada, oilaskoa, tarta, ogia, edaria eta kafea, 16 euroren truke.

■ Ondoren, mus txapelketa.

■ 17:00-19:00 Ostolaza eta Narbaiza trikitilariak.

Ekainak 12, igandea

■ 19:00 Lore-More konpainiaren “Trapu zikinak” antzezlan Suteagiko auditorioan.

■ Sarrerak: usurbilkultura.eus

■ Zehaztasunak: “Trapu zikinak etxean garbitzen dira” esaten bada ere, herri garbikuek, egun mutu dauden harritzarrek, beste errealitate posible bat agerian uzten dute: trapuok kalean garbitzen zirela, alegia, bizilagun, senide eta lagunekin batera; intimitatearen ideia begi berriez aztertu dezakegu iraganeko ur horietan murgiltzen badiugu eskuak. Nola garbitzen dira lotsak utzitako orbanak? Eta

indarkeriarenak? Zeri esaten diogu “zikin”? Zertaz hitz egin daiteke? Zer hitzekin? Gerraosteak utzitako pobrezia, adiskidetasuna, patriaren bidegabekeria, maitasuna, lana eta etorkizunerako desirak gorpuztuko dira garbitzen diharduten emakume saldoan. Hotza eta zikinkeria izango dituzte bidelagun; azken hauek ere badute zer esan bizi garen munduaz... Ikuskizun hau garbikuek jo eta fuego aritu ziren arbasoei omenaldia da. Haien izerdi eta irriei, haien arteko laguntza eta isiltasunei. Izan zirelako, gara”.

■ Antolatzaileak: Udarregi Ikastola. Ekainaren 12ko antzezlan Udalbiltzarekin eta Udalarekin elkarlanean.

Gudalekuak oroimen gune bilakatzeko auzolanerako deia

Usurbil 1936 elkarteak Andatzako bost gudaleku berreskuratu eta oroimen gune bilakatuko ditu arkeologo talde baten laguntzaz, ekainean zehar bideratu asmo duen lanketari esker. Auzolan horretara batzeko aukera izango dute herritarrek, ekainaren 17an eta 18an. “Toki mingarri izatetik oroimen leku izatera bihurtzea”, hortxe alkate Agurtzane Solaberrietak aipatu moduan, memoria historikoa berreskuratzeko lanean dabilen Usurbil 1936 elkar-tea bideratzekoa den hurrengo egitasmoa, Usurbilgo Udalarekin lankidetzan.

Bost lubaki

Ekainean zehar Andatzako gudalekuak berreskuratzeko lanean jardun asmo dute, informazio baliotsua jaso asmo dute bertatik eta 1936ko gerrak guneotan utzitako ondorioak herriari eza-gutaraziko dizkiete gero. “Momentuz bost lubaki identifikatuak ditugu”, Jon Martin Usurbil 1936 elkarteak ordezkariak berri eman duenez. Denak Andatzan. 1936an faxistak inguru honeta-

Auzolanerako deia egin dute Usurbil 1936 elkarteak eta Usurbilgo Udalak.

USURBIL 1936

“Indusketa lanetara herritarrek batzeko aukera izango dute ekainaren 17an eta 18an”

ra heldu zirenean “ez ziren oso erraz sartu”, erresistentziarekin topo egin baitzuten.

Arkeologoen laguntza

Pako Gomez Diez, Ada Richaud eta Aitziber Gonzalez arkeologoen eta gerra honetan aditua den historialari Xabier

Herrerok zuzenduko dituzte indusketa lanak. Gomez Diezek Usurbilgo Udalak eta Usurbil 1936 elkarteak eskertu nahi izan zituen iragan astean Potxoenean egin zuten agerraldian, “gugan konfiantza izateagatik, arkeologo gazte talde bati halako proiektu bat lantzeko aukera eskaintzeagatik”. Bost lubakietatik lautan “zundaketak egingo ditugu”, iragarri zuen, guneotan zer dagoen ikusi eta dagoenak zer nolako balorea duen jakiteko. Bosgarrena, “bere osotasunean irekiko dugu, indusketa integral bat egingo dugu”. Hau bai, gerora

denontzako ikusteko moduan jarriko dute.

Ondarea balorean jartzeko

Aipatu arkeologo taldeak zuzenduko dituen indusketa lanetara herritarrek batzeko aukera izango dute ekainaren 17an eta 18an. Izena emateko usurbil1936@gmail.com helbidera idatzi ahalko da. Laguntzarako deia egin diete herritarrei, baita mendiko ibilgailuak dituztenei ere. Gudalekuak berreskuratzen ariko den taldea Andatzara igo eta jaisteko beharko dituzte eta. “Guretzat oso garrantzitsua da auzolan eredua, jendeak arkeologiaren garrantzia ikus dezan eta herri ondarea balorean jartzeko”, Gomez Diezen esanetan. Herritarrek auzolanera gonbidatu zituen. “Herriak parte har dezake gurekin lan egiten, gu egongo gara nola egin irakasten”.

Bertatik jasotako materiala, hurrengo urtean egokitu asmo duten erakusketan ikusgai jarri asmo dute. Memoria guneok berreskuratzean, eremuok seinalezatu eta bertara bisita gidatuak antolatuko dituzte.

“Ezer gutxi dakigu”

Gudalekuon berreskuratzea, Usurbil 1936 elkarteak eta Usurbilgo Udalak iaz adostu eta sinaturiko lankidetzaz hitzarmenean herri honen memoria historikoa berreskuratzeko aurreikusitako lan-ildoetako bat da. “Memoriaren berreskuratze lan horretan, toki mingarri horiek identifikatzea, ikertzea, aztertzea, ezagutzera ematea ezinbestekoa dela iruditzen zaigu eta toki horiek toki mingarri izatetik oroimen leku izatera bihurtzea, gaurko eta biharko

belaunaldiek gertatutakoa eza-gutu dezaten, gure herrian zer tokitan zer gertatu zen ezagutu dezaten eta batez ere ahanzturara kondena ez dezaten”, adierazi zuen Usurbilgo alkate Agurtzane Solaberrieta Mesak. Ezagunagoa baitugu alkatearen esanetan, Gernikan, Durangon edota Bilbon pairatu behar izan zutena, Usurbilen jazotakoa baino. “Ezer gutxi dakigu gure herrian, Usurbilen egun horietan izan ziren gerra fronteek, borrokek, zaurituek, hildakoez, errepresaliatuek eta horiek

guztiak ere gure herrian egun haietan ere izan ziren”. Ildo horretan, azken bi urteotan herri honen memoria berreskuratzeko Usurbil 1936 elkarteak egin duen lana nabarmendu eta go-raipatu zuen alkateak. “Ez da gutxi egin dena”.

“Inurri lan izugarria”

Iaz, tropa faxistak Usurbilen sartu zirenetik 85 urte bete ziren irailaren 18an fusilatutako oroitzeko ekitaldia egin zen frontoian. Ordutik beste bi aitortza ekitaldi ere egin dira,

“hainbeste urteetan ezkutuan egon den errealitate bat azaleratu eta ezagutarazteko eta gerraren alderdirik krudele-na euren haragitan bizi izan zutenei aitortza eta erreparazioa egiteko balio dutenak”. Eta horren guztiaren atzean dagoen “inurri lan izugarria” goraiatu zuen.

Usurbilgo Udalak 96.000 euro bideratuko ditu, Usurbil 1936 elkartearekin hiru urterako sinatua duen lankidetzaz hitzarmenean aurreikusitako egitasmoetara.

Eukaliptoia landatzea debekatzeko eskatzeko mozioa onartu du udalbatzak

“Hiri Antolamendurako Plan Orokorra (HAPO) berriarte eta horretan zehaztu arte lurzoruen erabilera posibleak, debekatzeko udalerri guztian eukalipto-landaketak egitea, ebidentzia zientifikoei men eginez”. Hala galdegiten du Anerreka ingurumen elkarrekin aurkeztu eta maiatzaren 26ko udalbatzarrean gehiengo osoz (EHBildu, PSE alde; EAJ aurka) onartu zuten mozioak. Testuak Eusko Jaurlaritzari ahalik eta azkarren, “Espezia Exotiko Inbaditzaileen Euskadiko Katalogoa” eratzea eta Eucalyptus espezie ezberdinak katalogo horretan sartzeko administrazio-prozesua “berrehala ireki dezala” galdegiten dio Eusko Jaurlaritzari. Foru Aldundiei aldiz, “baso-politikak alda ditzatela, beren lurraldeetan eukalipto gehiago landatu ez daitezen, eta titulartasun publikoko zein pribatuak mendietan egun dauden eukalipto-sailen ordezkapen ordenatua planifikatu dezaten”.

Anerrekaren mozioak ohar-tarazten duenez, EHU-k eta Aranzadi zientzia elkarrekin landaketa hauek gurean na-

“Eukaliptoien eragina kaltegarria da ingurumenerako”, mozioak dioenez.

UDAL MOZIOA

“Baso-politikak alda ditzatela, beren lurraldeetan eukalipto gehiago landatu ez daitezen”

hiz Iberiar Penintsulan eragindako kalteen azterlanaren emaitzek “ez dute zalantzarik uzten: eukaliptoien eragina kaltegarria da ingurumenerako, eukalipto-landaketen hedatzea kaltegarria litzateke lurzoru eta hidrologiarentzat nola biodibertsitatearentzat. Eta eukaliptoien hedapenak Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrendan diren espezieak are gehiago mehatxatu ditzake”. Dagoeneko EAE-n “eukaliptoiz estalitako

azalera 4 aldiz biderkatu da azken hiru hamarkadetan, eta dagoeneko lurraldearen %2,6 estaltzen du”. Mende-baldetik eta Bizkaiko kostaldetik geure ingurura hedatzen doala ohartarazten du mozioak.

“Muturreko irtenbidea”

Eukaliptoaren aldekoak ez diren arren, EAJ-k mozio honen aurka bozkatuko zuela iragarri zuen azken osoko bilkuran, basogintza udal eskumena ez dela nabarmenduta. Momentuz, gaia Usurbilen arazorik eragiten ari ez denez, “muturreko irtenbidea ematea” iruditzen zaio EAJ-ri. “Baso jabeei zer landatu esan behar diegu?”, galdetu zuen Josune Urkola

bozeramaileak. Gai honen erdigunean jarri beharrekoa, basoen kudeaketa txukuna egitea dela irizten diote.

HAPO-a, prebentzio tresna

“Guztioi eragiten digun arazoa da”, neurriak hartzeko beharra dagoela nabarmendu zuten udal gobernu taldeak. Kezka agertu zuten Andatzan bota duten aipatu eremua “oso erraz joan daitekelako horretara”. Hain zuzen, “eukaliptoia behin landatzen da eta gero bera etortzen da azpitik”. Onartze bidean duten Hiria Antolatzeko Plan Okorra (HAPO) “prebentzio politikak burutzeko” bideratu nahi dutela iragarri zuen EHBilduk, “bestelako baso politikak lantzeko”. Ildo beretik, udalbatza aretora joandako Anerreka ingurumen elkarteko ordezkari Joxe Mari Irazustak ere eukaliptoien hedatzean “Usurbil ez da uharte bat. Olatu bat bezala dator”, ohartarazi zuen, kaltegarria zela nabarmenduta. EAJ-k eginiko adierazpenei erantzunez, “lurjabea izateak nahi duzuna egiteko eskubidea” ez duela ematen adierazi zuen.

Erabat puskatutako iturria, auzolanean konpondua

Pinudi eremu zabala botatzen ari diren hilabeteetan Irisasin. Zonalde zabala bat nola soildu duten ikus daiteke herriko txoko ezberdinetatik. Foru Aldundiarentzat lanean ari zirenek ordea, pinuez gain, ur eder askoa eskaintzen zuen iturri bat ere txikitu zutela berri eman dio NOAUA!ri herritar talde batek. “Usurbilgo Irisasi

mendiko Zingireta gunean zegoen iturria erabat puskatu zuten, Diputazioarentzat pinuak moztan ibili zirenek”, azaldu diote NOAUA!ri, lerrootako protagonistek.

Besoak gurutzatuta geratu ez eta ondoko argazkian ager den moduan, konponduta utzi dute. Auzolanean berreskuratu dute iturria.

Pinu moztetan puskatutako iturria konpondu eta berreskuratu du herritar talde batek auzolanean.

“Eko-auzoa” eraiki ahal izateko hitzarmena betiko onartua

Hiri Antolamenduko Arau Subsidiarioetako S-5 (Olarriondo) Sektorea antolatu eta kudeatzeko sektoreko jabeen eta Usurbilgo Udalaren artean izenpetu beharreko hirigintza hitzarmena behin betiko onartu zuen udalbatzak gehiengo osoz (EHBildu eta PSE alde; EAJ abstentzioa) maiatzaren 26ko osoko bilkuran. Martxoko udalbatzarrean eman zioten hasierako onarpena; gerora, jendaurrean egon den artean, alegaziorik ez dela aurkeztu berri eman zuen udal gobernu taldeak iragan asteko osoko bilkuran.

“Eko-auzo” bizia

Lorpenzat jo zuen EHBilduk, Udalak eremu horretako lur-jabeekin adosturiko hirigintza hitzarmena, herri garapen orekatu eta jasangarriagoa ahalbidetuko duela nabarmenduta. Datu bat mahaigaineratu zuten adibide moduan; 20 urteetan 495 etxe eraiki badira Usurbi-

“Eko-auzoa” eraikiko den Olarriondoko eremua.

OLARRIONDO

**“Hirigintza hitzarmen honekin, 306 etxe eraikiko dira, gehienak, %80 inguru babes-
tuak eta lau azpierzemutan banatuak”**

len, 409 altxatzea aurreikusten ziren Olarriondon, “denak aldi berean”. Hirigintza hitzarmen honekin, 306 etxe eraikiko dira, “gehienak, %80 inguru babes-
tuak” eta lau azpierzemutan

banatuak. Irizpide jasangarri eta ekologistak ardatz hartuta, eraikiko da “eko-auzo” gisa aurkeztu dutena. Auzune bizigarria izateko, “erabilera nahasketa” egongo dela iragarri dute; etxebizitzak bai, baina bizilekuez gain, berdegune eta lokal komertzialak ere izango ditu. “Eremu garrantzitsuenetako bat izango da etorkizuneko Usurbilen garapenerako”, nabarmendu zuen Usurbilgo alkateak iragan asteko osoko bilkuran.

Elutxeko hitzarmena, hasieraz onartua

Hiri Antolamenduko Arau Subsidiarioetako A-90 eremuko, Aginagako Elutx eremuko hirigintza hitzarmenari hasierako onarpena eman zion udalbatzak gehiengo osoz (alde EHBildu eta PSE; EAJ abstentzioa), maiatzaren 26ko osoko bilkuran. Hitzarmen honek, “aginagarren eskaera historikoa” gauzatuko du, Elutx eta Aginagako Kaxkoa oinezko eta txirrinda bide batek lotzea ahalbidetuko du. Eta egungo hirigintza planean aurreikusitakoa aldaraziko du, egungo arauen arabera bertan bi norabideko errepide bat egokitzea aurreikusia baitzegoen. Baina Kale Ire-

kiak prozesuan oinezkoen bidearen beharra aldarrikatu zuten aginagarrek, “oinezko izaera ematea izatea errepide horri”. Hain zuzen, hainbat haur daude eskolara joateko eremu hau zeharkatu behar dutenak eta ez da lotura segurua, N-634 errepide ondolik igaro beharra baitute.

Kargarik gabe

Hitzarmen honek ahalbidetuko du joan-etorri hori seguruagoa izatea. Udalak doan jasoko ditu eremu horretako lurrak, kargarik gabe. Eta bertan, errepideaz gain, 27 etxebizitza eraikiko dira, hiru blokeetan banatuak: lehenengoan babes ofizialeko

11 bizileku altxako dituzte, 8 libre eta 4 tasatu bigarrenengan eta beste lau libre hirugarrenengan. Berdegune bat ere izango du inguruak. “Aginagarren bizi-kalitatea, mugikortasuna hobetzeko, eta toki atseginak izateko ezinbesteko aukera irekitzen du” hitzarmen honek, udal gobernu taldearen esanetan.

Exekuzio proiektua lantzen

Tramitazio prozesuari dagokionean aurreratu dutenez, Origami arkitekto taldea jada exekuzio proiektua lantzen ari da. Proiektua aurten eskuartean izan ostean, “Udalak ahalik eta azkarren esleitu nahi ditu” lanok.

Zaintzadun etxe gehiago Kalezarren

Hiri Antolamenduko Arau Subsidiarioetako A-96 (Portalmusu) eta A-97 (Komentua) eremuen hirigintza eraikigarritasuna handitzeko Arau Subsidiarioen Aldaketa Puntualari behin behingo aho bateko onespena eman zion udalbatzak, maiatzaren 26ko osoko bilkuran. Kalezarren adinekoentzako zaintzadun etxebizitzak auzune berriaren lur eremuari dagokio. Bertako eraikigarritasuna handitzeak, aitzindaria den egitasmo bat martxan jartzea ahalbidetuko du; zaintza beharra dutenen eta haien zaintzaileentzat 6 bizileku eraikitzea. Baita, udalarentzat 226 metro karratuko lokal bat egokitzeak aukera ere.

Kafetegirako kudeatzailea

Matia Fundazioa auzune berri honetan kokatuko den kafetegirako kudeatzaile bila dabil, Udalak berri eman duenez. 2023an irekiko duten arren, “epe laburrean hautatu nahi dute kafetegiaren kudeatzailea”. Intere-
sa dutenek ekainaren 10era arteko epea izango dute proposamenak aurkezteko. Informazio gehiago bideotatik jaso daiteke: arantza.machinena@matiafundazioa.eus / 696 259 565. Usurbilgo Udaletik berri eman dutenez, “Matia Kalezarren eraikitzen ari den zaintzadun etxebizitzak auzunea auzoan erabat integratuko da. Izan ere, zaintza eredu berriarekin batera, auzunearen diseinu arkitektonikoa ere berritzailea izango da, diseinu instituzional zurruna albo batera utzita. Garai bateko komentuen harresirik ez du izango; plaza bat eta lorategia izango ditu, irekiak, eta publiko orokorrari irekitako kafetegia izango du, maila berean”.

2040. urteko Euskal Herria irudikatzeko ariketa kolektiboa

18 urte barru zer nolako Euskal Herria izango dugun irudikatzera gonbidatzen gaituzte UEU-ren 50. udako ikastaroen baitan, Udako Euskal Unibertsitateak berak, Jakin-ek eta Usurbilgo Udalak uztailaren 7an eta 8an udalerri honetan antolatutako Jakin Jardunaldian. Demografia, lurraldea, hizkuntza eta zaintza hizpide hartuko dituzten saioen xehetasunak eskaini dituzte.

“Imajinazio ariketa bat eskatzen digu” antolatzaileen esanetan, uztailaren 7an eta 8an Usurbilen seigarren urtez ospatuko den Jakin Jardunaldiak. Udako Euskal Unibertsitateak ate joka ditugun hilabeteetarako antolatu ohi dituen ikastaroek 50 urte bete dituzte, eta mende erdira heldu diren honetan, Euskal Herriko beste txokoeekin batera Usurbilek ere leku egingo dio UEU-ren ekimenari, etorkizunera begira jarriko den “Jakin Jardunaldiaren” bidez.

Hamaika galdera

UEU-ren, Jakin-en eta Usurbilgo Udalaren arteko lankidetzatik jaiotako hitzorduan urte bat finkatu dute, 2040a. 18 urte barru nolako Euskal Herria izango dugun, nolakoa izatea nahi dugun irudikatzeko aukera izango da eremu ezberdinetan. Hortik izenburua; “EH2040: demografia, lurraldea, zaintza eta hizkuntza”. Hamaika galdera mahaigaineratuko dituzte. Horietako batzuk aipatu zituen Lorea Agirre Jakin-en zuzendariak, jardunaldion iragan asteko aurkezpenean. Demogra-

Jakin Jardunaldiko egitaraua eta izen-ematearen berri, ueu.eus atarian.

JAKIN JARDUNALDIA

“Nola zainduko dugu elkar? Zaintzari eta hizkuntzari lotuta, zer nolako hirigintza irudika dezakegu?”

fiaren ikuspuntutik “zer dinamika egongo da? Zenbateraino zahartu edo gaztetuko da? Horrek guztiak zer nolako eragina du lurraldearen orekan? Zer gertatuko da zaintzarekin? Nola zainduko dugu elkar? Erakundeek zer egingo dute? Gazte gutxiago egoteak nola eragingo du pentsioetan? Zaintzari eta hizkuntzari lotuta, zer nolako hirigintza irudikatu dezakegu?”.

Ertz anitzeko gaia

Irudikatzeko eskatuko du Jakin Jardunaldiak, etorkizunean “zer nahi dugun eta nola egin dezakegun”. Eta horretarako, Agirrek nabarmendu zuenez, “bada leku eder bat hori pentsatzen hasteko”. Uztaila hasieran Usurbilen. “Hortxe gonbita gustu baduzue, uztailaren 7an eta 8an elkar ikusiko dugu Usurbilen”, luzatu zuen gonbita baita Usurbilgo

alkate Agurtzane Solaberrieta Mesak. Gaineratu zuenez, “ohore bat da Usurbilentzat halako bidaide apartekin etorkizun hori irudikatzeko eta etorkizun hori ahal bada aurre egiten saiatzea”.

Ezinbestekotzat jotzen du etorkizunari aurre hartu eta “nolakoa izan daitekeen, nolakoa izatea nahi genukeen pentsatzea”. Alkatearen esanetan, “nora jo jakiteko beharrezkoa da, maila globalean eta tokikoan ditugun erronkei, euskaratik eta euskaraz begiratzea eta juxtu horixe da aurtengo Jakin Jardunaldian hizpide izango duguna”. 2040ra arteko eraldaketa demografikoa, “gai estrategikoa” Solaberrieta esanetan, “ertz ugari dituen”, eta horregatik ezinbestekoa iruditzen zaio, “elkarren eraginpean dauden” ertz horiekin guztiarekin, eraldaketa demografikoaren gaiari “ikuspegi integral horretatik begiratzea eta erantzun ahal izatea”. Ildo horretan, kezagarritzat jotzen du Eusko Jaurlaritzak estrategia demografikoari buruz kaleratu duen txostenean “hizkuntza politikari aipamenik ez egitea”.

Zorion mezuak

Lurralde oreka da Usurbilgo jardunaldiak hizpide hartuko duen beste gaietako bat eta horretan “hizkuntza kontuan hartuko den edota ongizate politiken zaintza”, Kepa Sarasola UEU-ren zuzendariaren hitzetan. “Zaintza eredu demokratizazioa erdiesteko aztertu nahi da zer aukera dugun, nola egin edo antolatu nahi dugun, elkarrekin”. Sarasolak UEU-ren udako ikastaroen 50 edizio hauetan izan dituzten “bidaide oso onak” goraitatu nahi izan zituen, tartean, Jakin eta Usurbilgo Udala. Abiapuntutik 50 urteotan izan den eraldaketa ere nabarmendu zuen. “Duela 50 urte jendeak zalantzan jartzen zuen unibertsitateko gaiak euskaraz landu zitezkeenik. Egun frogatua dago egin daitekeela”.

Euskarari ateak zabaltzen

Mende erdi honengatik “gure zorion sentikorrenak” helarazi zizkion Usurbilgo alkateak, “izan ere 50. hamarkadako berpizkundeak ekarri zituen herri proiektu ugari sortu eta martxan jartzea Euskal Herrian, euskara eremu berrietara zabaltzeko xedez. Horietako bat UEU izan zen. Euskarari unibertsitateko ateak zabaltzeko eta euskara bertan txertatzeko gai izan zen UEU”. Lorea Agirrek ere bat egin zuen zorion mezuarekin. “UEU-ri eskertza 50 urteotan egindako lan guztiagatik”. Bere esanetan “izandako izpiritua, egiteko modua, lankidetzen sarea, unibertsitatea herri-ratzea, jakintzaren transferentzia soziala...”.

GAR
GRUPO MONROY
BERRITZE ZERBITZU INTEGRALAK
943 53 72 38
628 45 78 39 628 91 72 15
reformas@reformasmonroy.com
KALE NAGUSIA 35, BEHEA USURBIL

Haginak ondo dabiltzanean, sabela poz!
USURBILGO HORTZ KLINIKA
ANTONIO BERNAL RUIZ DE OÑA
EKAITZ GARMENDIA MERINO
Kale Nagusia 10, 1.C4
Tlf 943 37 08 78
RPS: 19/22
20170
USURBIL

ARRANDEGIA
PELLO
ASTEARTETIK-LARUNBATERA
8:30-13:30
EGIN ZURE ESKAERA KHASTAPP-ETIKI
650 31 31 91 USURBIL

ETXEBIZITZA**Salgai**

Etxebizitza erosi nahi dut Usurbilen. 623467316.

Pisua salgai Munalurra kalean. 3 gela, komuna, sukalde eta egongela handiak, garajea, trastelekua, balkoia eta terraza. 688 710 916.

Alokairuan

Pisu bat epe luzerako alokatu nahi dugun bikotea gara. Lan egonkorrekin. 611621181.

Alokairuan hartzeko etxe baten bila nabil Usurbilen. 622925562

Alokairuko pisu batean gela bat behar dut. Urgentea da, urriaren 30erako beharko nuke: 605 142 943.

Neska kaudimenduna, maskotak onartzen dituen etxebizitza edo gela baten bila dabil Usurbilen. Kontratua eta erroldatzea beharrezkoa. Patricia 622396941.

MOTORRA**Salmenta,****garajeak**

Aginagan, Elutx kalean 30 m² garaje itxi bat salgai. 629460966

Marradun garaje plaza bat alokatzen da Kale Nagusian, Bizkarren. 687 406 209

Garaje marra bat salgai Punta-pax kalean, BM parean, 18 m². 18:000 euro. 687 348 223.

Ezinduentzako motorra salgai. 2018ko abuztuko motorra, gutxi erabilia. 625701616.

LANPOSTUAK**Lan eskaintzak**

Zerbitzaria behar dugu aste-buruetan, 12:00-19:00 artean lan egiteko Olarrondo jatetxean. 626 686 036

Santuenean adineko pertsona bat zaindu eta etxeko lanak egiteko pertsona euskalduna behar

da. Astelehenetik ostiralera, goiz eta arratsalde, eta larunbatean goizez. Guztira 38 orduko lan astea. Adinekoak zaintzeko titulua izatea baloratuko da. Interesatuok deitu 652728446 zenbakira.

Guria Tabernan sukaldari laguntzailea behar da asteburuetan lan egiteko. 677 20 87 44

Saizar Sagardotegian zerbitzaria behar da asteburuetarako, ostiral iluntzetik igande arratsaldera arte lan egiteko. 660788832.

Garbitzailea behar da Aginaga sagardotegian goizez lan egiteko. 943 366 710.

Zerbitzaria behar da Atxega jatetxean. 666 671 444

Zaintzaile bat behar dugu, egunez lau ordu, Eusko Jaurlaritzaren zaharrak zaintzeko titulua duena eta euskalduna dena. 943 000 333.

Zerbitzaria behar da Artzabal-en. 3 astetik behin asteburua jai. 30 orduko lanaldia. 943 36 91 39.

LANPOSTUAK**Lan eskaerak**

Umeak zaintzeko prest dagoen gazte euskalduna. Jada umeekin esperientzia badaukat. Interesatuak: 688 73 43 44

Margoketa lanetan, altzariak zaharberritzen 30 urteko esperientzia. 626 10 70 76.

Erizain laguntzailea naiz eta pertsona helduak zaintzeko edo garbiketarako lanak egiteko lan bila nabil. Orduka, gauak edo astebukaerak interna moduan aritzeko disponibilitatea daukat. 672 587 671

Umeak zaintzeko prest. 695 184179/aneseoane@gmail.com

Hotel, jatetxe, soziedade edo etxeetako garbiketa lanak egite-

ko prest: 671763558

Adinekoak zaintzen esperientzia eta gomendioak ditut. Interesatuok idatzi edo deitu hona. jaquecamilo_1230@hotmail.com / 671 199 489

Goizetan bulegoak eta etxeak garbitzeko, etxeko lanak edo haurrak zaintzeko eskaintzen naiz. Erreferentzia oso onak daukat. 688 715 958

Emakume arduratsua orduka edo egun osoz, etxeko lanetan edo helduen zaintzan aritzeko prest. 604 246 436

BESTELAKOAK

San Estebanen (Zabale inguruan) betaurreko graduatu batzuk aurkitu ditut. Galdu dituenak Udaltzainetan dauzka jasotzeko.

Txerriak salgai. Apote bat eta 9 zerrama daukagu salgai. 6/7 hilabetetako bost txerrikume ere bai. 607 668 603 (Joxe Cruz)

Zorionak Maren!

Maiatzaren 29an 8 urte bete zenituen. Muxu handi bat etxekoen eta familiaren partez.

Usurbil F.T.-ko preferente taldeak txapeldunorde

Usurbil F.T.-ko nesken eta mutilen talde helduenak denboraldia txapeldunorde izanda borobildu dute. Zorionak!

Usurbil K.E.-ren errifa zozketa

Honako hauek izan dira zenbaki sarituak:

■ Bruñoko mariskada:

774.

■ Bordatxoko urdaiazpikoa: 1.079.

Usurbil K.E.-ren denboraldi amaiera

Amaitutzat eman dute 2021-22 denboraldia Usurbil K.E.-koek, iragan asteburuan jokatu baitzuten talde gehienek azken jardunaldia. "Senior mutilek Zumaian igandean jokaturako Gipuzkoako finala galdu zuten Elgoibarren aurka". Infantil neska-mutillak aldiz Zaragozara joan ziren torneo bat jokatzera. Usurbil F.T.-koekin batera afari batekin borobilduko dute denboraldia.

Santixabeletako Pilota Txapelketa**Final zortzirenak****Ekainak 2, osteguna**

■ 20:30 Infantilak: Hernani/Pagazpe-Oiarpe

Ekainak 3, ostirala

■ 19:30 Seniorrak:
Urmeneta-Odriozola – Arribi-llaga-Azpiroz
Landa-Lazkoz – Etxabe-Uriarte

Final laurdenak**Ekainak 4, larunbata**

■ 11:00 Usurbilgo frontoian.

Goardiako farmaziak

Osteguna 02 ORUE Jaizkibel plaza 2. Lasarte

Ostirala 03 LASA SUQUIA Kale Nagusia 42, Lasarte

Larunbata 04 GIL MARTIN Kale Nagusia 24. Lasarte

Igandea 05 GIL MARTIN Kale Nagusia 24. Lasarte

Astelehena 06 DE MIGUEL Kale Nagusia 32. Lasarte

Asteartea 07 URBISTONDO San Franzisko 1. Lasarte

Asteazkena 08 GIL MARTIN Kale Nagusia 24. Lasarte

Osteguna 09 ACHA-ORBEA Hipodromo etorbidea, 6. Lasarte

Ostirala 10 LASA SUQUIA Kale Nagusia 42, Lasarte

Larunbata 11 URBISTONDO San Franzisko 1. Lasarte

Igandea 12 URBISTONDO San Franzisko 1. Lasarte

LARUNBATETAN,
Usurbilgo bi farmaziak irekita
egongo dira: 9:00-13:30

GOARDIAKO FARMAZIA, GAUEZ
GOMEZ BRAVO, MARINA
Kale Nagusia, 14 Hernani
943 55 48 92

Gainontzeko datak www.cofgipuzkoa.com web orrian dituzue ikusgai.

Agenda ekaina

04 larunbata

- **"Lurra eman" eskulturaren inaugurazioa.** 12:30ean, Bizkarreko parkean, covid19-ak hil edo koronabirusak sufriarazitakoen oroimen gune berrian.

05 igandea

- **Kultur azoka.** 12:00-14:00 artean plazan. Usurbilgo kultur eragile eta sortzaileen postuak, kulturegune berriaren aurkezpena, moda desfilea...

06 astelehena

- **Udarregi Ikastolaren Eguneko ekintza astea.** Azoka solidarioa goiz osoan, Oiardo Kirolegiko aparkalekuan.
- **Udafest zikloaren hasiera Zubietan.** 16:45ean hasita, eskulanak.

Eskultura inaugurazioa

Datu ofizialak eskuartearen, gutxienez 8 hildako eta ia 2.000 kutsatu eragin ditu koronabirusak, azken bi urteotan Usurbilen. Covid19-ak hildakoak eta osasun krisialdi honek sufriarazi dituenak go-goan hartzeko, oroimen gune iraunkor berri bat izango du aurrerantzean udalerrri honek, Bizkarreko parkean hain zuzen, bertan kokatua egongo den eskulturaren bidez. Jokin Eizagirrek ondutako sortze lana izatez, iragan urte amaieran inauguratu asmo zuten, atzeratzea erabaki zuten ordea.

"Lurra eman"

Heldu da eguna, egun berria finkatu dute. "Lurra eman" izeneko eskulturaren inaugurazioa, larunbat hone-

Bizkarreko parkean inauguratuko dute Jokin Eizagirre herritarrek ondutako eskultura.

tan bertan, ekainaren 4an, eguerdiko 12:30etan hasita, aipatu moduan Bizkarreko parkean. Herritarrei zuzenduriko "oroitzapen eta elkartasun gune ez ezik, itxaropenerako gune izateko bokazioa du. Herritar oro dago gonbidatuta inaugurazio ekitaldira", luzatu dute gonbita Usurbilgo Udaletik.

Umoreari buruzko mahai-ingurua

"Umorea disekzio-mahaian: feminismo-tik eta euskaratik" mahai-ingurua antolatu du Usurbilgo Udalak ekainaren 9rako 18:30etan Sutegin. "Ane Labakak ondutako 'Algara mutilatuak' lana oinarri, umorearen inguruan arituko dira Labaka bera eta Idoia Torregarai. Umorea egiteko erak eta haien ondorioak izango dituzte jopuntu, ikuspe-

gi feministaren optika argigarritik". Gaineratu dutenez, "umorea ez da kontu hutsal bat, gizartetik sortzen den eta gizartea (bir) sortzeko gaitasuna duen praktika sozial indartsu bat baizik. Nork egiten du barre, nori buruz? Nori ukatzen zaio barrea, nori mutilatzen algara? Zer gordetzen da umorearen barru, gain, azpi eta ertzetan?"

Datozenak

UdaFest Zubietan

Ikasturte amaiera gerturatzen doan honetan, ospakizun giroan murgilduko dira ikastetxeak. Baita Zubietako Eskola ere. UdaFest izenburupean, ekintzen zikloa antolatu du bertako guraso elkarteak hurrengo asterako. Hemen UdaFest ekimenaren baitan, egunez egun izango diren ekintzen berri. Ekainaren 10eko arratsalde pasarekin borobilduko dute zikloa:

Ekainak 6, astelehena

16:45 Eskulanak.

Ekainak 7, asteartea

17:00 Apar-festa.

Ekainak 8, asteazkena

16:45 Herri Kirolak.

Ekainak 9, osteguna

16:45 Kontukantoi ipuin kontalariaren saioa.

Ekainak 10, ostirala

16:45 UdaFest amaiera:

- Eskolaz kanpoko ekintzei lotutako erakusketa.
- Patata tortila lehiaketa.
- Afaria.
- "Gamasunoak".

Antolatzailea: Zubietako Guraso Elkar-tea.

ZALDIGAIN
ERREMENTARIA

- Burnia, inox, altzairua eta corten altzairuarekin lan egiten dugu.
- Barandilak, balkoiak, eskailera dekoratiboak, solairuarteak....

www.zaldigain.com • info@zaldigain.com
Tfno. 943593303 • Mugikorra: 677463867
Fax: 943300045

BONEX
REHABILITACIONES S.L.

ERAIKINAK BIRGAITZEKO
ETA HOBEKUNTZA ENERGETIKOA
LORTZEKO SOLUZIOAK

- * Impermeabilizazioak
- * Isolamendu termikoa
- * Teillatuak
- * Mantenimendua
- * Fatxadak

Zubiaurrenea Kalea 3, 20170
Usurbil | Tlf: 625077916
info@bonex.es

Iñaki Iturgintza

BEROKUNTZA • GASA • AIRE EGOKITUA •
ZORU BERO-EMAILA
ITURGINTZA • ENERGIA BERRIZTAGARRIAK

info@inakiiturgintza.com • www.inakiiturgintza.com
600 024 825

Edertu zaitez!

JenE
ESTETIKA

Ballancer[®]
presoterapia

Kliniko eta zientifikoki
irtenbide frogatua
mediku eta estetika
arlotarako modaltzen den
erantzuna

Munalurra 2, Usurbil 943 571 680

Ane
ILEAPAINDEGIA

Artzabal

**JUBILATUENTZAT
AUKERA ONENA**

Artzabal baserria 688 75 96 96

**secretos[™]
del agua**

INTZA
ILEAPAINDEGIA
ESTETIKA ZENTROA

osasungarriak eta
kimikarik gabe

Egurdian irekita! Nagusia 8, Usurbil - Tel: 943 36 36 41

Elxpe
ileapaindegia

- Betileen tintaketa eta permanentea
- Estetika • Tatuaiak
- Zutikako eta etzandako solarium-a

Muna Lurra 12, Usurbil • 943 370 462

GOLDWELL
ELUMEN

9.00etatik 19.00etara zabalik

**BIOLOGO BATEK
MIKROSKOPIOZ
EGINDAKO BURU-AZAL
ETA ILEAREN AZTERKETA**

KONTSULTA DOAN!

mistoa

Zubiaurrenea 4, Usurbil • 943 361 951

SAGARRONDOTIK SAGARDORA 2022

Kimaketa
praktikak
bertako
sagastietan
egingo dira!

Ekainak 10, OSTIRALA
SAGASTIEN UDAKO KIMAKETA,
GAITZAK ETA IZURRITEAK.
Aitor Etxeandia

ORDUTEGIA: 15:00-18:00 Otalarrea

SARRERAK: aldez aurretik
usurbilkultura.eus plataforman eta
alkartasuna.eus web orrian.

